

"Många bäckar små göra en stor å."

Det är så, att när jag hör det här ordstävlet, kommer jag alltid att tänka på folkminnesföreningen i Lund, ty den suger så att säga alldeles på det. Förut har det ju varit så med alla vetenskaper, att de skolas beskrivas av bara vetenskapsmän. Därför har största delen av folket stått främmande för den, och män som kunnat uttälta något inom en vetenskap, har inte gjort emellan han albrig lärt hämmaden. Det har naturligtvis vetenskapen inte vunnit på.

Emellertid finns det en vetenskap, som utgör ett undantag i detta avseende, en vetenskap, som först nyligen ansetts värd att få en docent vid Lunds universitet. Den heter med ett engelskt namn folklöre, vilket betyder folkets vetande eller vittelse. Det är just folklörister, som bildat folkminnesföreningen. Sedan 1914 utger denna förening en fidskrift, *Folkminnen och folktaukar*, och sedan 1917 ämnar de och säger. Den sista är billigare och avsedd för sådana hem, som inte ha råd att skaffa sig *Folkminnen och folktaukar*. Den är hällen i en lättfattlig stil och innehåller således inte några vetenskapliga handlingar utom i stället stycken av det, som inflyter från föreningens olika folkminnessamlare, och frågeformulär, den som själv vill samla folkminnen. Ty syftet med den är, att nå så långt fram som möjligt mot de folklager, som själva äro bärare av folkminnen, och väcka intresse för dessa folktaukar. Och den behöver nå fram till alla trakter, ty det är inte så att samma folksaga berättas på samma sätt i Skåne som i G. Land eller ens i Gädd som i Håbo.

När nu docenten v. Gylden, som redigerar tidskriften, behöver material för sina studier över t. ex. majvisosätter han in i frågeformuläret följande: "Hur sjunger man i er hemtrakt majvisan? Vilka bruk äro förknippade med den? eller något dylikt, och redangår frågan ut till hela S. Land, men mest till södra Sverige och allra mest till Skåne.

Där är det särskilt till skollärarna, postmännen m. dag efteråt kommer kuogande med. Sed och säger, ty en mäst har bättre tid att sysla med sådana än bönderna själva. Ibli det mästerns tur att med. bliv. ts och anlekningsbok kuog

omkring i socknen till alla gamla gubbar och gummor, han kan i
 upp. När han kommer in i en stuga, kan det gestalta sig så här.
 Mor står vid yisen och klarar kaffet, far sitter på
 ben och skall dra av sig präskostövlarna, för han har varit ute i
 grovat. Han pustar och stånkar, man märker skyndar sig fram och
 hjälper honom av med stövlarna. "Tack, då va minn om en se
 då," säger far och glömmet att fråga efter mästerns ärende. "Nu ska
 misthägga secla var o ha en köym kaffe, för då e böst vär i ko
 och så blir mästern bordsatt, och karingen håller upp kaffe åt dem. O
 timmer äro ofta mera tillgängliga än karlar, det vet mästern, och då
 räktar han sina ord till henne: "Väl, om det vill lida fram mot värn
 nu snart, så att det kunde bli en smula treiligare att leva! Fast så
 som för, kan det ju aldrig bli i dessa tider." "Tror ja då," gnäller här
 "haort o kommesjoner!" "Jo, ja säger, menar mästern. Men seclan
 man lägga ut den gamla goda ticles härligheter, så att karingen
 her, det är reut "rörlid" och får lärar i ögonen vid bara minne
 Och så kommer mästern att säga, att folk förstår sig inte på att
 roligt nu för tiden heller, inte som för. "Då, då vill ja löva."
 karingen" Barra för exempel svar ja tjente hos Jäppa Bös i
 sarr. Ja, ja sier då, oel ja ha allri haott se rörlid i öll min.
 För doj hadde då baraste då hold o va i som doj va i, o grus
 o höjden, doj stärla ikring däreng, som doj hadde baed.
 secla iblan, men sägon, om ante jäppa han skoll ha s
 sväng mä glötta o tjenuare haorevelia kooll endar. Onar
 la Bösä nun sad där se motten puogalga bänken o glolok, som hun
 iblan, se to den toseugen ma om lived o dansa i väj iblan him
 ongana mä va, o se sae han: "Tjo, Bölla, oyr o morade, för en
 ente roliare en en söl gör se!" "Ja, o sin om julana o messömm
 o Vallköla, och ja — — —" och rätt bad det är, börjar k
 en att under skämtsamma puffar och gubben sjunga engammal sk.

"I fjor, dao feck ja gav mä drängana o lega, gram, horn, gram,
 men nu faor ja secla ve vaggan o kuega, aj, aj, aj, aj."

I fjor, dao feck ja gav mä drängana te gille, gram, han, gram,
 men nu faor ja secla o vaggaden lille, aj, aj, aj, aj."

När hon slutat, säger gubben och det är inte u. att koren är en smula vemodig: "Jaa, lå va förra tider, lå nu lå andra tider." Men då avbryter skolenästaren: "Horsa nånting om Vallbörda, lå ^{små}fårt förklara närmare för mej." "Ja, lå ska jävla v göra," säger kärningen, och så börjar hon en lång och omsländlig beskrivning, alltemellanåt interfolierad av gubben, vars första misskänksamhet fullständigt försvunnit. — Hon håller på ända tills hon bildlampan dånar ner och skymningen från alla arår och skrylle börjar fylla rummet. Men då har och så mästare fått veta, vad han bett om, och mycket mera därtill, och bröth, men belåten stega han hemåt i kvällen.

På samma sätt stegar kanske gramsochuren skolenästare han, på samma sätt någon i gramsochuren där näst. till, om det nu är skolenästaren eller någon annan, och på samma sätt över hela Skåne, över Halland och Bleken och överallt, där man visor sjungit, och efter några dagar löpa korsbanden in igen mot Lund.

Nå, det var väl ingenting att göra sig så mycket besvär? De där "minnena" kunde väl lika gärna ha legat där ute hos gummor och möglar, som förs in till Lund? Så mena bara den, som tror, att det är slut därmed. Men det är det inte, en tid efteråt kommer det åter ett korsband från Lund ut till mästare eller vem det nu var, som gjorde sig besvär att vara på gån i formuläret. Då han rivit av omslaget, ligger där en litet vacker bok med en ännu vackrare titel; "Föreläsningar om Tjuma är," heter den, det är just begynnelsen till majvisans, gumman sjöng för mästare. När han öppnar boken, finner han majsånger och majbruk från halva Sverige, och ur alla de rörer, som influerit, har docenten v. Tydov plockat ut och struerat fram just den Valborgsvisa, som våra förfäder sjöngit vid sina vår-fester. långt tillbaka i hedensömen. Det är det stora målet, som alla bidragit till. Ingen hade kunna göra det ensam, men — "många bäckar små — — —"

Olo Wilson
Ring III